

Nr 19.

Av herr **Paulsen**, om bidrag i vissa fall till vägdistrikt åvilande ränteutgifter.

Då vägarbete anses böra utföras brukar det som regel tillgå på det sättet, att vägstyrelsen hos länsstyrelsen söker statens bidrag härtill, vilken ansökan jämte arbetsplan översändes till väg- och vattenbyggnadsstyrelsen. Godkänner väg- och vattenbyggnadsstyrelsen planen och beviljas statsbidrag utgå till vägförbättringen ifråga, är det regel, att vägstyrelsen får vänta med igångsättandet av arbetet till dess länsstyrelsen genom vägingenjören meddelar, att medel äro disponibla för arbetets utförande, först därefter kan arbetet påbörjas.

Emellertid har man inom vägdistrikten varit angelägen om att sätta igång mera arbete än man för året kunnat erhålla statsbidrag till och därför sökt och erhållit tillstånd att utföra vägförbättringsarbeten så att säga i förskott, vilket tillgått på så sätt, att vägdistrikten — sedan tillstånd erhållits till arbetets igångsättande — upptagit lån för ändamålet, inte bara för att täcka vägdistriktets egna kostnader, utan även för täckning av de kostnader statsverket skulle få vidkännas i form av bidrag.

Detta system har praktiserats ganska allmänt och ha härigenom vägdistrikten ådragit sig stora skulder, för vilka räntorna årligen utgå med avsevärda belopp.

Sålunda är det ej ovanligt, att vägdistrikt, som varit intresserat av att få sina vägar i fullgott skick, och som gärna velat bereda människor arbete, har så stora fordringar hos staten, att det med de medel, som stå till förfogande härför, fordras 4 à 5 år innan staten har hunnit till vederbörande vägdistrikt utbetala dessa medel.

Det är klart, att en sådan fordran på staten från vägdistriktens sida, som ej löper med ränta, skall bli kostsam för vägdistrikten.

Det finns exempel på, att vid vägdistrikt med en utdebitering av 26 öre per vägfyrk räntorna på sådana förskottsarbeten gå till $\frac{1}{5}$ av för året inflytande vägskattemedel under det att endast $\frac{4}{5}$ gå till vägunderhåll och vägförbättringar.

Dessa förhållanden ha nu pågått så länge och dragit så stora räntekostnader för vägdistrikten, att man kommit till den punkt, där inga andra vägarbeten igångsättas än sådana som man året efter arbetets utförande erhåller statsbidrag till.

Dessa förskottsarbeten med sina stora räntebetalningar för vägdistriktet ha också den verkan, att det bidrag staten lämnar till vägarbeten reduceras ganska kraftigt.

Jag skall med ett exempel belysa verkningarna härav:

Antag att ett vägarbete är utfört på förskott för 100,000 kronor, härav skulle utgå

av staten	kronor 75,000
» vägdistriktet	» 25,000

Vägdistriktet skaffar sina 25,000 kronor genast genom utdebitering, men lånar upp statens andel eller 75,000 kronor.

Räntan är 4 procent, vilket utgör 3,000 kronor årligen. Det dröjer 5 år innan staten betalar vägdistriktet dessa medel. Under denna tid uppgår räntan till 3,000 kronor \times 5 = 15,000 kronor. Statens bidrag med 75 procent av kostnaden, i detta fall 75,000 kronor, har således i sådana fall endast ett *nutidsvärde*, ty den verkliga fördelningen blir ju

staten	75,000 - 15,000 = 60,000, 60 procent,
vägdistriktet	25,000 + 15,000 = 40,000, 40 »

Av ovanstående exempel torde med all önskvärd tydlighet framgå, att det vore fullt rättvist att staten betalade ränta till vägdistriktet för de medel, som dessa lånat upp för att kunna utföra vägarbeten i förskott.

Det torde också vara nödvändigt, att så sker, om vägarbetena skola kunna fortgå i önskad utsträckning och därigenom arbete beredas.

I annat fall kunna nog inga andra arbeten av vägdistriktet igångsättas än sådana till vilka året efter arbetets utförande erhålles statsbidrag.

Det synes mig, som alla skäl tala för, att riksdagen beviljade dessa räntebidrag, ty därigenom skulle möjlighet uppstå för vägdistriktet att fullfölja sina planer angående vägarbeten, som man eljest nödgas låta anstå i 4 à 5 år fram i tiden. Härigenom komme också många arbetstillfällen att beredas människor, som eljest komma att falla det allmänna till last. Då jag ej känner den skuldbörda, som av nämnda anledning påvilar vägdistriktet, vågar jag ej föreslå något visst belopp, utan anser jag det vara riktigt, att riksdagen beviljar vägdistriktet, som har fordran av staten för utfört »vägarbete i förskott» och där räntorna på upptagna lån utgöra minst $\frac{1}{5}$ av genom vägskatt inkomna medel, ett räntebidrag med 4 procent på de medel, som av vägdistriktet upptagits för nämnda ändamål.

Med stöd av det anförda tillåter jag mig föreslå,

att riksdagen måtte besluta att till de vägdistrikt, som utfört vägarbete i förskott d. v. s. med vederbörligt tillstånd utfört vägarbeten där vägdistriktet förskotterat statens bidrag, utbetala ett räntebidrag med 4 procent på sådana medel, som upplånats för detta ändamål;

samt att sådana räntebidrag endast måtte utgå till sådana vägdistrikt där räntorna uppgå till minst $\frac{1}{5}$ av in-
flutna vägskattemedel.

Stockholm den 14 januari 1935.

Anders Paulsen,
Arlöv.
